

Factors Affecting Sustainable Security in Major Sports Events of the Islamic Republic of Iran

Ali Asghar Mohammadnejad¹, Seyed Emad Hosseini², Nasrolleh Mohammadi, ³Gholamreza Moradi Siasar⁴

Abstract

Background and aim: Establishing sustainable security in major sports events is one of the important challenges of those in charge of organizing them in the country. Therefore, the current research seeks to identify factors affecting sustainable security in major sports events in Iran.

Method: This research is practical and exploratory with a mixed approach (qualitative-quantitative). In the qualitative part of the grounded theory (Strauss and Corbin 1990) and semi-structured interview with 20 experts who were selected by non-random sampling and face validity and reliability (retest) were used. In the quantitative part of the research, 250 people participated and were collected using a researcher-made questionnaire whose validity and reliability (Cronbach's alpha coefficient 89%) were confirmed and analyzed by multivariate regression test.

Results: Based on the findings, causal factors include proper management, disciplinary and security measures, inter-organizational communication; Background factors include management of fans' emotions, emotional and psychological support; Intervening factors include the implementation of laws and regulations, monitoring of media and virtual space, and sports policies; The strategies included the promotion of culture, social integration, correct education, sports diplomacy, improving welfare and sports infrastructure, investment and financial assistance, technology and information, and the consequences included sports, security and cultural consequences.

Conclusion: It is suggested that the country's sports custodians establish a constructive and unifying determination to create sustainable security by creating unity and empathy by changing the attitude in the country's sports community and with a coordinated management centered on security forces.

Keywords: sustainable security, event, sports, major sports events, Iran

1 PhD student in sports management, Islamic Azad University, Ayatollah Amoly branch, Amoly. Iran. Email: Aasghar480@gmail.com

2 Assistant Professor, Sports and Media Management Department, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. (Responsible author).
Email: Se.hosseini2007@yahoo.com

3 Assistant Professor, Department of Sports Management, Payam Noor University. Tehran Iran. Email: n_msport@yahoo.com

4 Assistant Professor of Sports Management, Amin Police University. Tehran Iran. Email: gms.moradi@gmail.com

فصلنامه علمی پژوهش‌های مدیریت انتظامی

سال هفدهم، شماره سوم، پاییز ۱۴۰۱

صص ۱۴۵-۱۱۱

عوامل مؤثر بر امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی جمهوری اسلامی ایران^۱علی اصغر محمدنژاد^۲، سید عماد حسینی^۳، نصراله محمدی^۴، تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۱۳غلامرضا مرادی سیاسر^۵، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

چکیده

زمینه و هدف: برقراری امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی یکی از چالش مهم متولیان برگزارکنندگان آن در کشور است. بنابراین پژوهش حاضر، به دنبال شناسایی عوامل مؤثر بر امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران است. **روش:** این پژوهش، کاربردی و از نوع اکتشافی با رویکرد آمیخته (کیفی - کمی) است. در بخش کیفی از نظریه داده بنیاد (استراوس و کوربین ۱۹۹۰) و مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۲۰ نفر از خبرگان که با نمونه گیری غیر تصادفی هدفمند انتخاب شدند و از روایی صوری و پایایی (بازآزمون) استفاده گردید. در بخش کمی پژوهش، تعداد ۲۵۰ نفر مشارکت کردند که با استفاده از پرسش نامه محقق ساخته که روایی و پایایی (ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹) آن مورد تایید قرار گرفت جمع آوری و با آزمون، رگرسیون چند متغیره تحلیل شدند.

یافته ها: بر مبنای یافته ها، عوامل علی شامل مدیریت صحیح، اقدامات انتظامی و امنیتی، ارتباطات بین سازمانی؛ عوامل زمینه ای شامل مدیریت هیجانات هواداران، حمایت های روحی و روانی؛ عوامل مداخله گر شامل اجرای قوانین و مقررات، نظارت بر رسانه ها و فضای مجازی و سیاست گذاری های ورزشی؛ راهبردها شامل ارتقای فرهنگ، همگرایی اجتماعی، آموزش های صحیح، دیپلماسی ورزشی، بهبود زیرساخت رفاهی و ورزشی، سرمایه گذاری و کمک مالی، فناوری و اطلاعاتی و پیامدها شامل پیامدهای ورزشی، امنیتی و فرهنگی بودند.

نتیجه گیری: پیشنهاد می شود متولیان ورزش کشور با ایجاد وحدت و همدلی به وسیله تغییر نگرش در جامعه ورزش کشور و با مدیریتی هماهنگ با محوریت نیروهای تأمین کننده امنیت، عزمی سازنده و وحدت بخش را جهت ایجاد امنیت پایدار پایه گذاری کنند.

کلیدواژه ها: امنیت پایدار، رویداد، ورزش، رویدادهای بزرگ ورزشی، ایران.

استناد: محمدنژاد، علی اصغر؛ حسینی، سید عماد؛ محمدی، نصراله؛ مرادی سیاسر، غلامرضا؛ (۱۴۰۱). عوامل مؤثر بر امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه پژوهش های مدیریت انتظامی، ۱۷ (۳)،

<https://doi.org/10.22034/pmsq.2022.211210.1479>

صص ۱۴۵-۱۱۱

۱. این مقاله برگرفته از رساله دکتری رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت الله آملی است.

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت الله آملی، آمل. ایران. رایانامه:

Aasghar480@gmail.com

۳. استادیار گروه مدیریت ورزشی و رسانه، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول). رایانامه:

Se.hosseini2007@yahoo.com

۴. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور. تهران، ایران. رایانامه: n_msport@yahoo.com

۵. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران، ایران. رایانامه: gms.moradi@gmail.com

مقدمه

ورزش، تجارت بزرگی است و مردم نیز برای آن هزینه می‌کنند و رسانه‌های گروهی به تبلیغ و ترویج آن می‌پردازد و اکنون صنعت ورزش رشد زیادی پیدا کرده است. متولیان ورزشی هر کشور، رسانه‌ها، سیاستمداران و دیگر ذی‌نفعان به دلیل جذابیت‌های رویدادهای ورزشی، به سمت کسب میزبانی از رویدادهای مختلف ورزشی گرایش پیدا کرده‌اند زیرا میزبانی رویدادها ورزشی ابزاری کلیدی برای توسعه پایدار کشورها محسوب می‌شود (عیدی و یوسفی، ۲۰۱۳، ۲۰).

رویدادهای بزرگ ورزشی از نظر ربکا پفیزنر^۱، رویدادهایی هستند که دارای ابعاد بین‌المللی می‌باشند و همچنین مولر^۲ آن را رویدادی می‌داند که دارای تعداد بلیت فروخته‌شده زیاد، مورد توجه رسانه‌ها، صرف هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری زیاد، زمان برگزاری کوتاه و دارای مخاطبان بین‌المللی است (پفیزنر، ۲۰۱۶، ۵). ویژگی‌های خاصی رویدادهای بزرگ ورزشی که اشاره شد، موجب می‌شود دست‌اندرکاران موظف به تأمین ایمنی اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی برای ورزشکاران، تماشاگران و شرکت‌کنندگان در رویداد باشند (جلالی فراهانی، ۱۳۹۷، ۱۶۱). در رویدادهای بزرگ ورزشی احتمال بروز حوادثی مانند نافرمانی‌های مدنی، نزاع و درگیری هواداران، حوادث طبیعی و تروریستی وجود دارد (سیلجاک^۳، ۲۰۱۶، ۴۳).

تأمین امنیت از مهم‌ترین و ضروری‌ترین مسائل برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی در حیطه فعالیت برگزارکنندگان رقابت‌های ورزشی است، دلیل آن نیز توجه و حضور انبوه اقبال مختلف جامعه در فضاها و ورزشی است که به تمهیدات مرتبط با امنیت بیش‌ازپیش نیازمند است. مدیریت امنیت رویداد بزرگ ورزشی در این سطوح نیز بسیار گسترده‌تر از مدیریت یا اداره کردن یک مسابقه است. به دلیل تهدیدات تروریستی، افراط‌گرایی داخلی و اختلال عمومی، بلایای طبیعی، نافرمانی مدنی و این‌که به‌طور کلی تهدیدات

-
1. Rebecca Pfitzner
 2. Muller
 3. Violeta Siljak

هرگز به طور کامل از بین نمی‌رود، باید تهدیدات احتمالی شناسایی شود تا بتوان آن را کاهش داد و یا از حوادث جلوگیری کرد. تهدید در استراتژی بازی‌های المپیک‌های بعدی هم تهدید جهانی تلقی می‌شود (سیلجاک، ۲۰۱۶، ۳۱).

در سال‌های اخیر، علاقه فزاینده‌ای به بهبود امنیت رویدادهای جمعی به وجود آمده و توجه به مقررات مربوط به رویدادهای جمعی نیز به دلیل زیاد بودن حوادث در کشور بیشتر شده است. برابر بررسی‌های صورت گرفته مشخص شد که برخی از هواداران باشگاه‌ها به ورزشگاه‌ها نمی‌آیند، زیرا در آنجا احساس امنیت نمی‌کنند که این موضوع عمدتاً برای باشگاه‌های فوتبال صدق می‌کند. به دلیل بروز مکرر حوادث در رویدادهای ورزشی، سازمان‌هایی که خدمات ورزشی را ارائه می‌دهند باید از ایمنی تمام شرکت‌کنندگان اطمینان یابند. به همین دلیل تأمین امنیت رویدادهای بزرگ ورزشی، علاوه بر تعهداتی که باشگاه‌ها بر عهده دارند، نیز به آن‌ها محول شده است. (سوییر^۱، ۲۰۱۹، ۸۵۱).

برگزارکنندگان رویدادهای ورزشی، در پی یافتن راهکارهایی برای مقابله و پیشگیری از بروز حوادث پیش‌بینی نشده در ورزشگاه‌ها و اماکن ورزشی می‌باشند. با همه تدابیری که تا کنون در راستای تأمین امنیت رویدادهای بزرگ ورزشی صورت گرفته است هنوز شاهد نزاع، درگیری هواداران و خشونت و احتمال بروز حوادث تروریستی می‌باشیم. به دلیل عدم مدیریت صحیح مجموعه سازمان‌های مرتبط با برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی، حضور حداکثری تماشاگران و مدیریت رفتار آن‌ها و همچنین پیشگیری از اقدامات تخریبی ایشان، به معضلی جدی برای مسئولان تبدیل شده است. این مشکلات در زمینه تأمین امنیت رویدادهای بزرگ ورزشی به علت گستردگی رویداد، پیچیدگی برنامه‌ریزی و اجرای تمهیدات امنیتی آن است (البرکت، ۱۳۹۷، ۱۶۰).

تأمین امنیت رویدادهای ورزشی از نظر سازمان‌های بین‌المللی ورزشی دارای اهمیت فراوانی است که می‌توان برای نمونه به ضمانت‌نامه‌های اجرایی امنیتی که فیفا^۱ و کمیته بین‌المللی المپیک از کشورهای میزبان رویدادها قبل از اعطای میزبانی به آنان اخذ می‌کند، اشاره کرد. (دیجن^۲، ۲۰۱۲، ۱۶۴۵).

با همه اقداماتی که امروزه در راستای تأمین امنیت صورت می‌گیرد، اما همچنان شاهد حوادث و خشونت‌ها در برخی از رویدادهای بزرگ هستیم که بیشتر اقدامات جنبه واکنشی دارد و متکی به روش‌های تجربی و آزمون و خطا است و ممکن است باعث کنش متقابل تماشاگران و در نتیجه بروز رفتارهای نابهنجار آنان شود که این نشانگر آن است که مدلی برای ایجاد امنیت پایدار در رویدادهای ورزشی که متضمن توجه به تمام وجوه امنیت باشد، تدوین نشده است. با توجه به شرایط خاص امنیتی و ملی و بین‌المللی کشور ما، ایجاد امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی از مهم‌ترین راهبردهای مسئولان ملی و ورزشی کشور است؛ لذا در این پژوهش، به دنبال شناسایی عوامل مؤثر و ارائه مدل در ایجاد امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی در کشور هستیم.

پیشینه و مبانی نظری

یانپی (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر بهبود عملکرد نیروی انتظامی در کنترل خشونت و حفظ امنیت تماشاگران رقابت‌های لیگ برتر فوتبال ایران» دریافت که ابعاد فرهنگی و اجتماعی و بُعد مدیریت و بُعد کنترل و نظارت، بُعد شناخت خشونت و رفتارهای نابهنجار و بُعد آموزشی، دارای بیشترین اهمیت‌اند و در نهایت، نتیجه گرفت نیروی انتظامی باید با برنامه‌های راهبردی در مقابل وقایعی که ممکن است در حین رقابت‌های ورزشی به وجود آید، هوشیاری لازم را داشته و از تکرار مشکلات جلوگیری کند.

کشاورز (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «تدوین مدل عوامل مؤثر بر رفتار و آمادگی مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی» دریافت

هشت عامل اطلاعاتی، امنیتی، آمادگی، هماهنگی، فناوری، مدیریتی، آموزشی و حقوق شهروندی بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی ایران تأثیرگذار هستند.

لعل بیداری (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «بازشناسی حوزه‌های امنیت در مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران» دریافت که برای برگزاری هرچه امن‌تر مسابقات ورزشی، مسئولان باید علاوه بر عامل‌های آشکار شده بالا به اقدامات پیشگیرانه توجه کنند و همچنین به آموزش، مدیریت و برنامه‌ریزی نیز اهتمام ویژه‌ای داشته باشند. (لعل بیداری، ۱۳۹۷، ص ۶۱)

اصغری اعلائی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر مدیریت بحران در اماکن ورزشی استان مازندران و رتبه‌بندی آن‌ها» دریافت که عامل تجهیزات و تأسیسات در رتبه اول، و منابع مالی در رتبه دوم، منابع ایمنی و بهداشتی در رتبه سوم، منابع انسانی در رتبه چهارم و عوامل اجتماعی در رتبه پنجم عوامل اصلی موفقیت در مدیریت بحران قرار می‌گیرند.

مرادی سیاسر (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «مدیریت انتظامی امنیت رویدادهای ورزشی ایران و طراحی الگوی مناسب با تأکید بر مسابقات فوتبال» دریافت که عوامل تأثیرگذار بر امنیت رویدادهای ورزشی ایران شامل فرهنگی، فیزیکی و زیرساخت‌ها، اجتماعی، آموزشی و فناوری و عوامل تشکیل‌دهنده شامل انتظامی و امنیتی، تعامل و ارتباطات سازمانی، مدیریت و برنامه‌ریزی، عوامل مداخله‌گر شامل قوانین و مقررات، سیاست‌گذاری ورزشی و عوامل زمینه‌ای شامل عوامل زیست‌محیطی و روان‌شناختی است.

جیمی کلند^۱ (۲۰۱۸) در مطالعه‌ای با موضوع «بازتاب ۱۰۱۵ از هواداران ورزشی از تجربه و درک آن‌ها از خطر، امنیت و تروریسم در هنگام شرکت در یک رویداد ورزشی» که از طریق نظرسنجی اینترنتی از ماه ژوئن ۲۰۱۷ تا سپتامبر ۲۰۱۷ انجام شد،

بیان کرد که برخی از هواداران نسبت به خطر تروریسم در اماکن ورزشی بی‌اعتنا بودند، برخی مقاومت نشان می‌دادند و برخی هم واکنش نشان می‌دادند و نزدیک به یک‌سوم هواداران، احساس ترس و آشفتگی را از خود نشان می‌دادند؛ و اینکه هواداران اقدامات شدید امنیتی و نظارت بیشتر را به‌عنوان وسیله‌ای برای حفاظت از ایمنی خود می‌پذیرفتند، اما برخی دیگر از این هواداران، این اقدامات را به‌عنوان مزاحم تلقی می‌کردند.

بنابراین با توجه به پژوهش‌های صورت گرفته در این زمینه می‌توان استنباط کرد که اتفاق نظر جامعی در خصوص احتمال بروز حوادث تروریستی و خرابکارانه در رویدادهای بزرگ ورزشی با همه اقداماتی که انجام می‌شود وجود دارد. از طرفی همه پژوهش‌های انجام شده در این خصوص به دلیل حضور انبوه تماشاگران، بر لزوم امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ برای دستیابی به اهداف برگزاری این رویدادها اتفاق نظر دارند؛ اما با توجه به پیچیدگی مفهوم امنیت و ارتباط آن با ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ورزشی جامعه، نیاز است با نگاه جامع به همه این ابعاد برای برنامه‌ریزی و اجرا جهت دستیابی به امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی تلاش شود.

امنیت: به حالت فراغت نسبی یا آمادگی برای رویارویی با هر تهدید و حمله، حفاظت در مقابل خطر (امنیت عینی)، احساس ایمنی (امنیت ذهنی) اشاره دارد (بوزان، ۱۳۹۰، ۵). مطالعات علمی امنیت پس از جنگ جهانی آغاز شد، با وجود سابقه به نسبت دیرینه، هنوز هم مفهوم امنیت تا حدودی مبهم و پیچیده است. امنیت دارای گفتمان‌های مختلفی است به طور کلی مفهوم امنیت، در ابتدا به شکل تهدیدهای نظامی تعریف می‌شد لیکن از دهه هفتاد میلادی مفهوم امنیت بین متفکران و تصمیم‌سازان، دچار دگرگونی و چرخش شد و توجه از بیرون مرزهای ملی به درون کشورها معطوف شده

و گفتمان مدرن امنیت ملی پایه‌گذاری شد. در این نگرش آسیب‌پذیری‌های داخلی و زمینه‌های درونی تهدید مورد توجه جدی حکومت قرار گرفت. (زارعی، ۱۳۹۲، ۴۵)

پس از جنگ سرد، مفهوم امنیت به تدریج همراه با تحولات مختلف ساختاری نظام بین‌الملل در زمینه‌های اجتماعی - سیاسی و ارتباطات متحول شد که در سه مرحله این تحول صورت گرفت. نظر به پیچیدگی مباحث امنیتی در جامعه امروزی، لزوم بررسی تحولات مفهوم امنیت از جنبه‌های مختلف ضروری است. شناخت مفاهیم امنیتی می‌تواند مدیران تصمیم‌گیرنده در این گونه امور را به سمتی راهنمایی کند که با کمترین هزینه بیشترین نتایج را از تصمیمات اتخاذشده به دست آورند. (هندیانی، ۱۳۸۶، ۱۰)

مفهوم پایداری در امنیت: واژه «پایداری» در لغت‌نامه دهخدا در معنای مقاومت، استقامت و پایداری کردن به کار می‌رود. عدالت‌محوری، همکاری چندجانبه، ارکان امنیت ملی پایدار از نظر نایف رودهان^۱ است (آدمی و همکاران، ۱۳۹۰، ۵). در عصر حاضر توجه به مفهوم پایداری آنچنان اهمیتی پیدا کرده که هر بحث جدیدی بدون توجه به این مفهوم، بحثی ناتمام تلقی می‌شود (بدری، ۱۳۸۲، ۹).

امنیت پایدار مستلزم توجه به تمام وجوه امنیت و ناظر بر درکی جامع است که بر پایه آن، به همه عوامل مؤثر سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی در کنار یکدیگر و در تعامل با هم توجه می‌شود (نصیری، ۱۳۸۵، ۸۲). امنیت پایدار برداشتی جایگزین با این مفروض اصلی است که اگرچه نمی‌توان همه نتیجه ناامنی را کنترل کرد؛ لیکن باید در تلاش برای کشف و رفع علت‌ها بود (آدمی و همکاران، ۱۳۹۰، ۵). مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده امنیت پایدار در سند چشم‌انداز افق ۱۴۰۴ کشور، داشتن جامعه‌ای «امن»، «باثبات»، «توسعه‌یافته» و «الهام‌بخش» است (علایی، ۱۳۹۱، ۱۳۶). امنیت پایدار از نگاه قرآن کریم نیز با اقتدار و وحدت ارتباط دارد (سهرابی، ۱۳۹۶، ۲۱). از دیدگاه امام خمینی (ره)، امنیتی پایدار است که ضمن تأمین امنیت از طرف نیروهای نظامی و امنیتی، مردم هم دخالت مستقیم در تأمین آن داشته باشند و از نظر مقام معظم رهبری، امنیتی

پایدار است که همه‌جانبه باشد و تمام ابعاد امنیت در جامعه تأمین شود و یکی فدای دیگری نشود (شایگان، ۱۳۹۱، ۱۹).

امنیت رویداد ورزشی: در سال‌های اخیر رویدادهای بزرگ ورزشی وارد مرحله جدیدی از توسعه و رشد شده‌اند، به طوری که حاکمیت امنیت در این رویدادها به شدت تحت تأثیر تهدیدها و حوادث تروریستی قرار گرفته است. رویدادهای بزرگ ورزشی حوادث تروریستی را توسعه می‌دهند؛ اما افزایش آن بسته به نوع رویداد، کشورهای شرکت‌کننده و زمان برگزاری مسابقه متفاوت است (جان فوری^۱، ۲۰۱۱، ۱). در بازی‌های المپیک ۲۰۱۲ لندن نیز تهدید تروریستی توسط مسئولان امنیتی شناسایی شده بود، که برای مهار آن مجبور شدند چندین سناریو پیش‌بینی کنند (بورنهام^۲، ۲۰۲۱، ۲). تهدیدات مختلف در رویدادهای بزرگ ورزشی وجود دارد که می‌توان به ترورهای سیاسی و اجتماعی سازمان‌دهی شده، ترورهای سازماندهی نشده (مهرعلی‌نژاد، ۱۳۹۳، ۲)، خشونت هواداران و فعالیت‌های هولیگانی، ورود سلاح‌های سرد و گرم به ورزشگاه‌ها، پرتاب اشیا از سوی تماشاگران، شکستن صندلی سکوها، درگیری فیزیکی، آدم‌ربایی، تخریب اشیا و اماکن عمومی و خصوصی، درگیری با نیروهای امنیتی را می‌توان نام برد. علاوه بر تهدیدات مطرح شده می‌توان به مواردی که مربوط به زیرساخت‌های ورزشی و رفاهی در ورزشگاه‌های میزبان رویدادهای ورزشی نام برد که شامل تهدیدات ساخت‌ناایمن اماکن ورزشی، وسایل و تجهیزات و فضای آلوده ورزشی، تهدیدات جو روانی حاکم بر رویداد ورزشی (فراهانی، ۱۳۹۸، ۱۹)، گازهای منتشره در فضای ورزشگاه، کیفیت پایین هوای سالن‌های ورزشی، استفاده از آفت‌کش‌ها و مواد ضد عفونی‌کننده در اماکن ورزشی، آلودگی آب (فراهانی، ۱۳۹۸، ۳۰)، استفاده از تأسیسات تجهیزات نامناسب و بی‌کیفیت، توزیع غذاهای بی‌کیفیت و فاسد، سرایت بیماری‌های مسری، عدم رعایت بهداشت اماکن ورزشی و نژادپرستی می‌باشند.

با توجه به این که برقراری امنیت به عوامل زیادی وابسته می‌باشد، سازگار شدن با دنیای امروز و دستیابی به امنیتی پایدار مستلزم این است که نه تنها به امنیت ملی، بلکه به امنیت جهانی نیز باید توجه شود، که تغییر و حرکت به سمت این رویکرد روشی زمان‌بر است (اسمیت^۱، ۲۰۰۸، ۲۴). امروزه، نگاه ویژه‌ای در سطح جهان به امنیت رویدادهای بزرگ ورزشی معطوف شده، چون این رویدادها به‌عنوان یکی از اهداف تروریست‌ها مبدل شده است (اتکینسون^۲، ۲۰۱۲، ۲۸۶) و از فناوری‌های و تجهیزات پیشرفته‌ای برای برقراری امنیت در این رویدادهای استفاده می‌شود. با اینکه امنیت جهانی به سرعت در حال تغییر هستند ولی شاهد پیشرفت‌های بسیار زیادی در زمینه فن آوری‌ها برای مقابله با این تهدیدات شناخته‌شده هستیم؛ البته همچنان بستر بروز حوادث امنیتی برای تروریست‌ها و خرابکاران فراهم است. پژوهش‌های صورت گرفته در کشور نشان می‌دهند که عوامل مختلفی در برقراری امنیت مؤثر می‌باشند که می‌توان عوامل فرهنگی، اجتماعی، مدیریتی، رفتارهای نابهنجار و آموزش (یانپی، ۱۳۹۹، ۱۷۴) و عوامل اطلاعاتی، امنیتی، آمادگی، فناوری و حقوق شهروندی (کشاورز، ۱۳۹۷، ۲۱)، و عوامل فیزیکی و زیرساخت (مرادی سیاسر، ۱۳۹۷، ۱) را نام برد که بر رفتار و آمادگی مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی تأثیرگذار هستند.

لویس، محقق آمریکایی، خشونت تماشاگران فوتبال را به پنج دسته تقسیم می‌کند:
 ۱- حملات کلامی؛ ۲- اختلال در جریان بازی؛ ۳- پرتاب اشیاء؛ ۴- دعوا کردن و ۵- وندالیسم.

روش

این پژوهش به دنبال شناسایی عوامل مؤثر بر امنیت پایدار رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران است، تا با مصاحبه با خبرگان، شاخص‌ها و مؤلفه‌ها احصا شود (روش کیفی) و سپس با استفاده از این یافته‌ها، نسبت به تنظیم پرسش‌نامه (روش کمی) و توزیع آن در

نمونه آماری اقدام شود؛ بنابراین، پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش پژوهش، ترکیبی (کیفی - کمی) است.

بخش اول (کیفی) با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند، خبرگان شامل ۲۰ نفر از استادان و افراد نخبه‌ای بودند که در حوزه امنیت و برگزاری رویدادهای ورزشی سوابق و تجربه داشتند، انتخاب شدند و بخش دوم (کمی) شامل کارکنان نیروی انتظامی (فرماندهان، مدیران، افسران و کارکنان انتظامی) فعال در مدیریت انتظامی امنیت مسابقات ورزشی، مربیان، داوران، کارکنان امنیتی ورزشگاه، نخبگان علمی ورزشی و امنیتی، برگزارکنندگان، مسئولان وزارت ورزش و فدراسیون فوتبال بودند.

شرکت کنندگان در بخش دوم (کمی) شامل همه دست‌اندرکاران امنیت رویدادهای ورزشی شامل پلیس، فعالین، برگزارکنندگان، کارکنان حراست ورزشگاه‌ها، مربیان، داوران، کارکنان باشگاه‌های فوتبال به تعداد ۲۶۶۰ نفر بودند که بر اساس جدول مورگان، پرسش‌نامه بین ۳۳۸ نفر توزیع گردید که در نهایت، ۲۵۰ پرسش‌نامه گردآوری شد.

روش نمونه گیری در بخش کیفی براساس نمونه گیری هدفمند و در بخش کمی براساس روش طبقه‌ای متناسب با اندازه نمونه بود که شامل پلیس (جامعه ۱۰۰۰ نفر، نمونه ۱۲۸ نفر) حراست اماکن ورزشی (جامعه ۲۴۰ نفر، نمونه ۳۰ نفر)، برگزارکنندگان مسابقات ورزشی (جامعه ۲۹۰ نفر، نمونه ۳۷ نفر)، مربیان (جامعه ۲۶۰ نفر، نمونه ۳۳ نفر)، داوران (جامعه ۱۷۰ نفر، نمونه ۲۲ نفر)، مدیریت و کارکنان باشگاه‌ها (جامعه ۲۴۰ نفر، نمونه ۳۰ نفر)، کارشناسان ورزشی (جامعه ۴۰۰ نفر، نمونه ۵۸ نفر) بودند. ابزار مورد استفاده در بخش کیفی، مصاحبه عمیق با خبرگان و در بخش کمی، پرسش‌نامه محقق-ساخته بود که برای تعیین روایی پرسش‌نامه، از ۲۰ نفر از صاحب‌نظران نظرسنجی (اجماع خبرگان) شد و جهت تعیین پایایی پرسش‌نامه از روش آماری آلفای استفاده شد که پایا بودن ابزار اندازه گیری تأیید شد (آلفای کرونباخ (۰/۸۹)). به‌منظور ورود به تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای سنجش نرمال بودن داده‌ها و همچنین از تحلیل عاملی برای بررسی و تأیید ابزار کمی (پرسش‌نامه) و

مدل معادلات ساختاری برای تأیید مدل استفاده شد و برای بررسی وضعیت موجود از آزمون تی تک نمونه‌ای استفاده گردید. تجزیه و تحلیل آماری این پژوهش با نرم‌افزارهای spss و Smart pls استفاده شد.

یافته‌ها

برای گردآوری داده‌های بخش کیفی با ۲۰ نفر از متخصصان شامل استاد دانشگاه (۸ نفر)، مدیران ورزشی (۳ نفر)، فعالین، مربیان، داوران و کارشناسان فدراسیون‌های ورزشی (۳ نفر)، مربی (۱ نفر)، مدیران و فرماندهان پلیس، عضو هیئت علمی دانشگاه (۵ نفر)، که در حوزه مدیریت امنیت رویدادهای ورزشی ایران تجربه داشته‌اند مصاحبه شد. برای گردآوری داده‌های بخش کمی از کارشناسان و دست‌اندرکاران رویدادهای بزرگ ورزشی شامل مسئولان ورزشگاه (۷,۶٪)، برگزارکنندگان مسابقات فدراسیون‌ها (۱۴,۴٪)، کارشناسان ورزشی فدراسیون‌ها (۷,۶٪)، مربیان (۴,۴٪)، داوران (۱۱,۲٪)، مسئولان باشگاه‌ها (۶٪)، فرماندهان، افسران، کارکنان حراست، مأموران امنیتی، نخبگان امنیتی (۴۸,۸٪) پرسش شد. در جدول شماره (۳) ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آورده شده است.

در مرحله کیفی و انجام کدگذاری داده‌ها در سه مرحله (باز، محوری و انتخابی) و رسیدن به اشباع نظری، کدگذاری به اتمام رسید. برای بررسی روایی کدگذاری‌ها، از روایی صوری استفاده گردید و برای این منظور یافته‌های پژوهش به شرکت‌کنندگان ارائه شد، آن‌ها متن نظریه را مطالعه و نظرهای آن‌ها اعمال گردید. برای محاسبه پایایی کدگذاری از روش بازآزمون استفاده شد که براساس رابطه درصد پایایی برابر با ۸۲٪ بوده است.

یافته‌های پژوهش در بخش کیفی

بعد از ۹ گام فرایند تجزیه و تحلیل کدها و به دست آوردن مقولات اصلی، بر اساس مدل استراوس و کوربین یافته‌های بخش کیفی شامل عوامل علی، بازدارنده، زمینه‌ای، راهبردها و پیامدها می‌باشند. عوامل علی به دست آمده عبارت‌اند از: مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح، کنترل انتظامی و امنیتی، تعامل و ارتباطات سازمانی. عوامل

مداخله گر عبارت‌اند از: قوانین و مقررات، ضعف در کنترل رسانه‌ها و فضای مجازی، سیاست‌گذاری‌های ورزشی. عوامل زمینه‌ای عبارت‌اند از: حمایت‌های روحی و روانی، مدیریت هیجان‌ات. راهبردها عبارت‌اند از: همگرایی اجتماعی، دیپلماسی ورزشی، زیرساخت‌های رفاهی، ارتقای فرهنگ، سرمایه‌گذاری و کمک مالی، فناوری و اطلاعاتی و آموزش. پیامدها عبارت‌اند از: پیامدهای ورزشی، امنیتی و فرهنگی. در کد‌گذاری داده‌های اولیه، ۷۶۸ کد باز و ۸۹ کد محوری، ۱۵ کد انتخابی و در نهایت، ۶ مقوله اصلی بر مبنای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمد.

پاسخ به سؤال‌های پژوهش

با توجه به طولانی بودن فرایند تحلیل کیفی، جداول اولیه تحلیل در این نوشتار نشده و تنها به جدول نهایی بسنده شده است؛ برای نمونه: مفهوم به دست آمده از یکی از مصاحبه‌شونده‌ها عبارت بود از: «در استادیوم‌ها باید برای پیشگیری از اقدامات تروریستی، خرابکاری از دستگاه‌های الکترونیکی برای کشف بمب و ابزار خرابکارانه استفاده شود» که به مقوله فرعی «فناوری و اطلاعاتی» و در نهایت، در طبقه مقوله اصلی «فراهم کردن بسترهای برگزاری امن رویداد» قرار داده شده بود. در مرحله آخر از فرایند تحلیل کیفی حاضر، یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل، حول محور هدف اصلی امنیت پایدار رویدادهای بزرگ ورزشی قرار گرفت و با پیوند دادن کدها (کدگذاری باز)، مفاهیم (کدگذاری محوری) و در نهایت با خط سیر داستانی رابطه بین طبقات (کدگذاری گزینشی) مشخص شد. طبقات به دست آمده حول امنیت پایدار رویدادهای بزرگ ورزشی قرار گرفتند و نتایج نهایی در جدول شماره (۱) قابل مشاهده است.

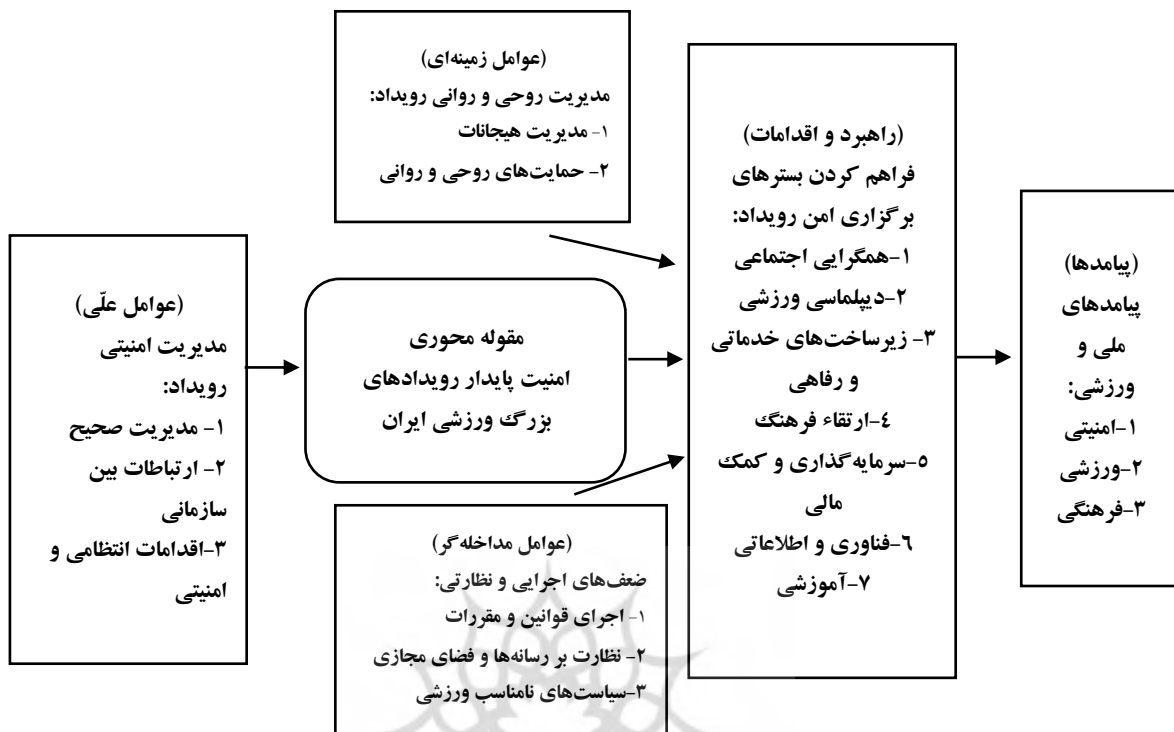
جدول ۱. کدگذاری نهایی نتایج تحلیل محتوای مصاحبه نیمه ساختاریافته

ابعاد	مؤلفه‌ها	مفاهیم
شرایط مداخله گر: ضعف‌های اجرایی و	اجرای قوانین و مقررات	عدم اجرای دقیق احکام قضایی و قوانین انضباطی در رویداد
		ضعف در رعایت قوانین و مقررات بین‌المللی در برگزاری رویداد
	نظارت بر	ضعف استفاده از تجربیات کشورهای دیگر نظارت بر رسانه‌های نوشتاری، گفتاری و تصویری

مفاهیم	مؤلفه‌ها	ابعاد
عدم بهره‌برداری مفید از فضای مجازی	رسانه‌ها و فضای مجازی	نظارتی
تشکیل کمیته مدیریت رسانه‌ای رویداد		
ضعف در به کارگیری مدیران و فرماندهان توانمند و با دانش	سیاست‌های نامناسب ورزشی	
نداشتن انضباط کاری در برگزاری رویداد		
سیاست‌گذاری‌های ضعیف ورزشی		
برنامه‌ریزی دقیق و اصولی رویدادهای (تقویم) بزرگ ورزشی	مدیریت صحیح	
هماهنگی سازمان‌های مشارکت‌کننده با دستگاه‌های امنیتی در رویداد بزرگ		
تغییر ساختارهای ناکارآمد مدیریتی در رویداد بزرگ ورزشی		
اجرای دقیق دستورالعمل‌ها، قوانین و مقررات امنیتی رویداد		
سازماندهی افسران امنیتی باشگاه‌ها و به کارگیری همیاران پلیس و همیار هواداران	اقدامات انتظامی و امنیتی	شرایط علی: مدیریت امنیتی رویداد
نظارت و کنترل بر رفتار تماشاگران به خصوص تماشاگرنماها		
تهیه بازیبندهای (چک‌لیست‌های) نظارت امنیتی		
افزایش تعاملات پلیس با سازمان‌ها و تماشاگران و مردم	ارتباطات بین سازمانی	
راهبری پلیس در همگرایی سازمان‌های مشارکت‌کننده در رویدادها		
بهبود تعامل و هماهنگی بین بخشی سازمان‌های متولی رویداد		
همگرایی اجتماعی مسئولین و تماشاگران	همگرایی اجتماعی	راهبردها و اقدامات:
تقویت باورهای دینی هواداران و شرکت‌کنندگان		فراهم کردن بسترهای
الگوسازی مثبت اجتماعی در رویدادها		برگزاری امن رویداد
تدوین راهبردهای قوی برای دیپلماسی ورزشی	دیپلماسی ورزشی	
جداکردن سیاست از ورزش		
سیاست‌گذاری درست برای رویدادهای ورزشی		
بهبود زیرساخت‌های ورزشی	زیرساخت‌های خدماتی و رفاهی	
فراهم کردن امکانات رفاهی و تفریحی و اقامتی رویداد		
رعایت استانداردهای ساخت اماکن ورزشی میزبان رویدادها		

مفاهیم	مؤلفه‌ها	ابعاد
ارتقاء فرهنگ هواداران و بازیکنان و دست‌اندرکاران	ارتقاء فرهنگ	
تقویت فرهنگ ترافیک و امنیتی رویداد		
مدیریت یکپارچه فرهنگی		
جذب سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی	سرمایه‌گذاری و کمک مالی	
سهیم کردن هواداران در منافع مالی باشگاه‌ها		
خصوصی‌سازی واقعی و حل معضلات مالی		
استفاده از فناوری بلیت الکترونیکی و کنترل هوشمند آن	فناوری و اطلاعاتی	
به‌کارگیری تجهیزات هوشمند امنیتی در رویدادها		
هوشمندسازی کنترل تماشاگران در رویداد		
آموزش کارکنان و بازیکنان باشگاه‌ها و ورزشگاه‌ها	آموزشی	
تغییر نگرش در جامعه ورزش از طریق آموزش		
هماهنگی متولیان در ارائه آموزش		
کنترل و هدایت فضای روانی تماشاگران در جهت برقراری امنیت	حمایت‌های روحی و روانی	عوامل زمینه‌ای: مدیریت روحی و روانی رویداد
تشکیل کمیته عملیات روانی رویداد		
کاهش عوامل تضعیف روحیه هواداران قبل از رویداد		
تقویت روحی کارکنان و نیروهای امنیتی و انتظامی	مدیریت هیجانات	
کنترل خشونت تماشاگران در حین رویداد		
برنامه‌ریزی و مدیریت امنیتی تروریسم مدرن		
نیازشناسی هواداران و شرکت‌کنندگان در رویداد		
مدیریت روانی هیجانات تماشاگران		

همان‌طور که در جدول شماره (۱) مشخص است، مرتب‌سازی نهایی بر اساس مقولات و مؤلفه‌ها صورت گرفت است. نکته حائز اهمیت در این مرحله این است که جدول فوق به این سؤال پژوهش که «عوامل مؤثر بر امنیت پایدار رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران کدام هستند؟» پاسخ می‌دهد. بر اساس عوامل شناسایی شده مدل اولیه به‌دست آمده در شکل ۱ تعیین شد:

شکل شماره ۱. مدل امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

شرکت‌کنندگان در بخش کیفی پژوهش در جدول شماره (۲) آورده شده است.

جدول ۲. شرکت‌کنندگان در بخش کیفی پژوهش

ردیف	نوع ارتباط با موضوع	تحصیلات	شغل
۱	خبیره در تأمین امنیت رویداد	کارشناسی فرماندهی انتظامی	عضو تیم انتظامی
۲	خبیره در تأمین امنیت رویداد	کارشناسی ارشد انتظامی	فعال در یگان امنیت استادیوم
۳	خبیره در تأمین امنیت رویداد	کارشناسی ارشد انتظامی	فعال در یگان امنیت استادیوم
۴	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی مدیریت ورزشی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۵	خبیره در برگزاری رویداد	کارشناسی ارشد ورزشی	کارمند فدراسیون
۶	خبیره در تأمین امنیت رویداد	دکتری تخصصی امنیت	فعال در یگان امنیت استادیوم
۷	خبیره در تأمین امنیت رویداد	کارشناسی ارشد انتظامی	فعال در یگان امنیت استادیوم

۸	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی مدیریت ورزشی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۹	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی امنیت ملی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۱۰	مسئول در فدراسیون	دانشجوی دکتری	کارمند و مسئول ورزشگاه
۱۱	استاد دانشگاه	دکتری مدیریت ترافیک	عضو هیئت علمی دانشگاه
۱۲	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی امنیت ملی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۱۳	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی مدیریت ورزشی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۱۴	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی امنیت ملی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۱۵	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی امنیت ملی	عضو هیئت علمی دانشگاه
۱۶	مسئول در فدراسیون	دکتری تخصصی مدیریت ورزشی	کارمند وزارت ورزش و جوانان
۱۷	مربی	دکتری تخصصی مدیریت ورزشی	مربی تیم ملی
۱۸	مسئول در فدراسیون	کارشناسی	کارمند فدراسیون
۱۹	استاد دانشگاه	دکتری تخصصی مدیریت ورزشی	کارمند وزارت ورزش و جوانان
۲۰	مسئول در فدراسیون	کارشناسی ارشد	کارمند فدراسیون

جدول ۳. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی بخش کمی

متغیر	گروه	فراوانی	درصد	درصد فراوانی تجمعی
جنسیت	مرد	۲۳۲	۹۲/۸	۹۲/۸
	زن	۱۸	۷/۲	۱۰۰
تحصیلات	دیپلم	۴۲	۱۶/۸	۱۶/۸
	فوق‌دیپلم	۴۴	۱۷/۶	۱۷/۶
	لیسانس	۸۴	۳۳/۶	۳۳/۶
	فوق‌لیسانس	۶۳	۲۵/۲	۲۵/۲
سن	دکتری	۱۷	۶/۸	۶/۸
	۳۰ الی ۳۵	۶۷	۲۶/۸	۲۶/۸
	۳۶ الی ۴۰	۷۰	۲۸	۵۴/۸
	۴۱ الی ۴۵	۶۴	۲۵/۶	۸۰/۴
	۴۶ الی ۵۰	۳۱	۱۲/۴	۹۲/۸
	۵۱ الی ۵۵	۱۷	۶/۸	۹۹/۶
	۵۶ سال و بالاتر	۱	۰/۴	۱۰۰

متغیر	گروه	فراوانی	درصد	درصد فراوانی تجمعی
سابقه	کمتر از ۵ سال	۳۹	۱۵/۶	۱۵/۶
	۶ الی ۱۰ سال	۶۳	۲۵/۲	۴۰/۸
	۱۱ الی ۱۵ سال	۵۶	۲۲/۴	۶۳/۲
	۱۶ الی ۲۰ سال	۵۰	۲۰	۸۳/۲
	۲۱ سال و بالاتر	۴۲	۱۶/۸	۱۰۰

برای سنجش توزیع داده‌های پژوهش از روش آزمون کلموگروف - اسمیرنوف استفاده شد. با توجه به مقدار آزمون کلموگروف و سطح معناداری که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد توزیع داده‌ها غیر نرمال است و برای بررسی گویه‌های پژوهش می‌توان از آزمون‌های ناپارامتریک (کومو و بارتلت، ضریب تعیین، ضریب بتای استاندارد) استفاده کرد. در جداول شماره (۵۸ و ۱۰) نتایج حاصل از آزمون مذکور برای هر یک از متغیرهای اصلی پژوهش تشریح شده است (جدول ۴).

جدول ۴. بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها

شاخص	بررسی مقدار کلموگروف	سطح معناداری	نتیجه
مدیریت و برنامه‌ریزی	۲/۳	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
کنترل انتظامی امنیتی	۲/۳۸	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
تعامل و ارتباط سازمانی	۲/۴۹	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
عدم اجرای قوانین و مقررات	۳/۲۰	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
رسانه‌ها و فضای مجازی	۲/۵۰	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
سیاست‌گذاری‌های ورزشی	۲/۸۵	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
حمایت‌های روحی و روانی	۲/۲۹	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
مدیریت هیجانات و افراطی‌گرایی	۲/۰۷	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
همگرایی اجتماعی	۲/۷۶	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
دیپلماسی ورزشی	۲/۳۰	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
زیرساخت‌های خدماتی و رفاهی	۳/۵۲	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
ارتقاء فرهنگ	۳/۰۴	./۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است

شاخص	بررسی مقدار کلموگروف	سطح معناداری	نتیجه
سرمایه گذاری و کمک مالی	۲/۶۱	/۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
فناوری و اطلاعاتی	۲/۷۹	/۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است
آموزشی	۲/۸۳	/۰۰۰	توزیع داده‌ها غیر نرمال است

برای بررسی تصادفی بودن توزیع داده‌ها از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف و سطح معناداری استفاده شد. مقدار آزمون سطح معناداری در همه شاخص‌ها کمتر از ۰/۰۵ محاسبه شده است. برای محاسبه تقارن داده‌ها (عوامل اثرگذار) و کفایت حجم نمونه از شاخص‌های KMO و آزمون بارتلت استفاده شد. در جدول شماره (۴)، نتایج حاصل از شاخص KMO و آزمون بارتلت روی شاخص‌های موجود و شناسایی شده برای متغیرهای مدل پژوهش نشان داده شده است.

جدول ۱: بررسی ضریب بارعاملی ابعاد

بعد	مقدار آزمون کومو	مقدار آزمون بارتلت	سطح معناداری	مقدار واریمکس
عوامل زمینه‌ای	/۰۵۰۰	۳۴۵/۵۱	/۰۰۰	۹۳/۳۷
عوامل مداخله‌گر	/۰۶۶۹	۴۰۲/۴۷	/۰۰۰	۷۷/۶۴
عوامل علی	/۰۶۹۳	۵۷۶/۶۴	/۰۰۰	۸۳/۵۳
راهبردها و اقدامات	/۰۷۸۷	۱۶۲۵/۲۱	/۰۰۰	۶۶/۰۷

بر اساس نتایج به دست آمده، شاخص KMO بزرگ‌تر از ۰/۶ بوده و مقادیر تقریباً نزدیک به 1 را نشان می‌دهد که حاکی از کفایت حجم نمونه بر اساس شاخص‌های شناسایی شده برای تحلیل عاملی است. سطح معنی داری ۰/۰۰۱ برای آزمون بارتلت نیز نشان‌دهنده مناسب بودن متغیر پژوهش برای تحلیل عاملی است. همان‌طور که گفته شد، در شناسایی عوامل اثرگذار بر امنیت پایدار رویدادهای بزرگ ورزشی ایران بر اساس نتایج حاصل از بخش کیفی و روایی محتوا، روی ۵۶ شاخص شناسایی شده تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. نتایج حاصل از کدگذاری نشان می‌دهد که از میان ۵۶ شاخص (گویه) موجود، ۱۵ مؤلفه اصلی قابل شناسایی است. مؤلفه‌های اکتشاف شده را

در جدول زیر، می‌توان مشاهده کرد و بر اساس ادبیات، پیشینه و نظریه‌های موجود این مؤلفه‌ها در جدول شماره (۶) نام‌گذاری شده‌اند.

جدول ۶. مؤلفه‌های شناسایی شده بعد از استفاده از ادبیات موجود

ردیف	شاخص	مؤلفه
۱	مدیریت و برنامه‌ریزی	مدیریت امنیتی رویداد
۲	کنترل انتظامی امنیتی	
۳	تعامل و ارتباط سازمانی	
۴	عدم اجرای قوانین و مقررات	ضعف‌های اجرایی و نظارتی
۵	رسانه‌ها و فضای مجازی	
۶	سیاست‌گذاری‌های ورزشی	
۷	حمایت‌های روحی و روانی	مدیریت روحی و روانی رویداد
۸	مدیریت هیجانات و افراطی‌گرایی	
۹	همگرایی اجتماعی	فراهم کردن بسترهای برگزاری امن رویداد
۱۰	دیپلماسی ورزشی	
۱۱	زیرساخت‌های خدماتی و رفاهی	
۱۲	ارتقاء فرهنگ	
۱۳	سرمایه‌گذاری و کمک مالی	
۱۴	فناوری و اطلاعاتی	
۱۵	آموزشی	

پس از تحلیل آماری در جدول شماره (۷) نتیجه مقایسه توصیفی مؤلفه‌های به‌دست آمده آورده شده است.

جدول ۷. مقایسه توصیفی شاخص‌ها

ردیف	شاخص	میانگین	انحراف معیار
۱	مدیریت و برنامه‌ریزی	۴/۲۳۲۸	۰/۷۰۴۵۸
۲	کنترل انتظامی امنیتی	۵/۲۴۲۰	۰/۹۴۱۵۳
۳	تعامل و ارتباط سازمانی	۵/۲۹۳۰	۰/۵۹۷۳۵

ردیف	شاخص	میانگین	انحراف معیار
۴	عدم اجرای قوانین و مقررات	۴/۲۲۸۰	۰/۷۷۲۶۰
۵	رسانه‌ها و فضای مجازی	۴/۱۹۴۷	۰/۶۲۳۳۴
۶	سیاست‌گذاری‌های ورزشی	۴/۲۶۵۳	۰/۷۱۶۵۴
۷	حمایت‌های روحی و روانی	۴/۱۷۳۳	۰/۶۶۵۴۶
۸	مدیریت هیجانات و افراطی‌گرایی	۴/۰۲۱۳	۰/۷۲۱۰۰
۹	همگرایی اجتماعی	۴/۱۰۱۰	۰/۶۷۸۸۹
۱۰	دیپلماسی ورزشی	۴/۱۵۲۰	۰/۶۷۹۸۹
۱۱	زیرساخت‌های خدماتی و رفاهی	۴/۲۵۱۰	۰/۷۲۱۳۴
۱۲	ارتقاء فرهنگ	۴/۱۱۲۰	۰/۶۲۰۰۸
۱۳	سرمایه‌گذاری و کمک مالی	۳/۹۸۵۳	۰/۷۲۲۱۰
۱۴	فناوری و اطلاعاتی	۴/۰۴۸۰	۰/۶۸۹۵۲
۱۵	آموزشی	۴/۲۰۱۳	۰/۷۱۶۹۱

الگوی مناسب امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی ایران چگونه است؟
 برای پاسخ به این پرسش از پژوهش و به منظور بررسی رابطه بین عوامل اثرگذار بر امنیت پایدار در رویدادهای ایران (عوامل زمینه‌ای - عوامل علی - عوامل مداخله‌گر) با امنیت پایدار رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران از مدل تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده است.

- **بررسی اولیه مدل:** برای بررسی سؤال اصلی پژوهش نیز از نرم‌افزار اسمارت پی آل اس استفاده شده است، و از شاخص و ضریب R استفاده شد؛ که نتایج نرم‌افزار به منظور پاسخ به سؤالات پژوهش به شرح جدول (۸) است:

جدول ۸. بررسی مقدار R

مقدار ضریب R	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای تخمین
۰/۵۸۸	۰/۳۴۶	۰/۳۳۸	۰/۴۵

با توجه به مقدار R می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد در این مدل ۵۸۸٪. از تغییرات متغیر وابسته (امنیت پایدار در رویدادهای ورزشی) و متغیرهای مستقل (عوامل زمینه‌ای، عوامل علی، عوامل مداخله‌گر) تبیین شده است (جدول ۹).

جدول ۹. مقدار آزمون F

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات خطا	F	سطح معناداری
رگرسیون خطی	۲۶/۷۹	۳	۸/۹۳	۴۳/۳۵	۰/۰۰۰
مقدار باقی‌مانده	۵۰/۶۸	۲۴۶	۰/۲۰۶		
جمع کل	۷۷/۴۸	۲۴۹			

با توجه به مقدار F که ۴۳/۳۵ بوده و سطح معناداری که ۰/۰۰۰ است می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد مدل قابلیت تعمیم‌پذیری دارد (جدول ۱۰).

جدول ۱۰. ضرایب بتای استاندارد شده

سطح معناداری	آزمون t	ضرایب غیراستاندارد		مدل
		ضرایب استاندارد شده	ضریب بتا	
۰/۰۰۰	۸/۵۷	ضریب بتا	۰/۲۱۰	مقدار ثابت
۰/۰۲۵	۲/۲۶۱	۰/۱۹۰	۰/۰۶۸	عوامل زمینه‌ای
۰/۰۲۱	۱/۲۴۹	۰/۱۲۵	۰/۰۹۰	عوامل علی
۰/۰۰۰	۴/۱۰۹	۰/۳۳۳	۰/۰۶۷	عوامل مداخله‌گر

در بررسی ضرایب بتای استاندارد شده و آزمون t که ۸/۵۷ و سطح معناداری که ۰/۰۰۰ است، مشخص می‌شود از بین ابعاد موردنظر، عوامل مداخله‌گر با ضریب بتای استاندارد شده ۳۳۳٪. در رتبه اول، عوامل زمینه‌ای با ضریب ۱۹۰٪. در رتبه دوم و عوامل علی با ضریب ۱۲۵٪. در رتبه سوم بر شکل‌گیری مدل راهبردها و اقدامات مؤثر هستند. **مدل نهایی:** با توجه به شواهد تجربی و مدل مفهومی پژوهش، به نظر می‌رسد دو متغیر ۱- عوامل زمینه‌ای با شاخص‌های مدیریت هیجانات و حمایت‌های روحی و روانی و ۲- عوامل مداخله‌گر با شاخص‌های اجرای قوانین و مقررات، نظارت بر رسانه‌ها و فضای

مجازی و سیاست‌های ورزشی نامناسب علاوه بر این که بر راهبردها و اقدامات اثرگذار هستند بر متغیر مستقل عوامل علی با شاخص‌های مدیریت صحیح، تعامل و ارتباطات سازمانی و اقدامات انتظامی و امنیتی نیز اثرگذار هستند که این فرضیه نیز مورد بررسی شد و نتایج آن به شرح جدول (۱۱) مورد تأیید قرار گرفت.

جدول ۱۱. بررسی مقدار R مدل

مقدار ضریب R	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای تخمین
.۷۹۱	.۶۲۵	.۶۲۲	.۴۲

با توجه به مقدار R می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد در این مدل $.۷۹۱$ از تغییرات متغیر عوامل علی تبیین شده است (جدول ۱۲).

جدول ۱۲. مقدار آزمون F مدل

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات خطا	F	سطح معناداری
رگرسیون خطی	۷۳/۶۷	۲	۳۶/۸۳	۲۰۵/۸۱	.۰۰۰
مقدار باقی مانده	۴۴/۲۰	۲۴۷	۰/۱۷۹		
جمع کل	۱۱۷/۸۸	۲۴۹			

با توجه به مقدار F که $۲۰۵/۸۱$ بوده و سطح معناداری که $.۰۰۰$ است می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد مدل قابلیت تعمیم‌پذیری دارد.

جدول ۱۳. ضرایب بتای استاندارد شده کلی مدل

سطح معناداری	آزمون t	ضرایب استاندارد شده	ضرایب غیر استاندارد		مدل
			خطای استاندارد	ضریب بتا	
.۰۰۰	۴/۳۱	ضریب بتا	.۱۸۹	.۸۱۵	مقدار ثابت
.۰۲۵	۱۱/۵۴	.۷۰۱	.۰۶۸	.۷۸۱	عوامل زمینه‌ای
.۰۰۰	۱/۸۴	.۱۱۲	.۱۱۵	.۱۱۵	عوامل مداخله‌گر

در بررسی ضرایب بتای استاندارد شده و آزمون t که ۴/۳۱ و سطح معناداری که ۰/۰۰۰ است، مشخص می شود دو ابعاد عوامل زمینه ای و عوامل مداخله گر بر راهبردها و اقدامات اثر گذار هستند و عوامل زمینه ای با ضریب بتای استاندارد شده ۰/۷۰۱ در رتبه اول و عوامل مداخله گر با ضریب ۰/۱۱۲ در رتبه دوم قرار دارند.

آزمون مدل: نتایج حاصل از همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای اصلی پژوهش در جدول قبل آورده شده است. همان طور که مشخص است بین همه متغیرهای پژوهش همبستگی معنادار وجود دارد در نتیجه امکان بررسی این روابط با استفاده از تحلیل رگرسیون و روش معادلات ساختاری میسر است.

بررسی برازش کلی مدل

معیار R2 یا ضریب تعیین: مقدار ضریب تعیین چندگانه (R2) در مدل کلی پژوهش برابر ۰/۱۷۸ شده است. بر این اساس متغیرهای مستقل کلی سه گانه در مدل اصلی پژوهش حاضر، روی هم رفته توانسته اند نزدیک به ۱۸ درصد از تغییرات امنیت پایدار را پیش بینی کنند.

معیار افزونگی ۱: این معیار عمدتاً برای محاسبه معیار نیکویی برازش کلی مدل (GOF) به کار می رود و به شرح جدول (۱۴) است.

جدول ۱۴. نتیجه Redundancy متغیر درون زا کلی مدل

Redundancy	COMMUNALITY	R2	مدل
۰/۱۱۰	۰/۶۱۹	۰/۶۲	امنیت پایدار در رویدادهای ورزشی

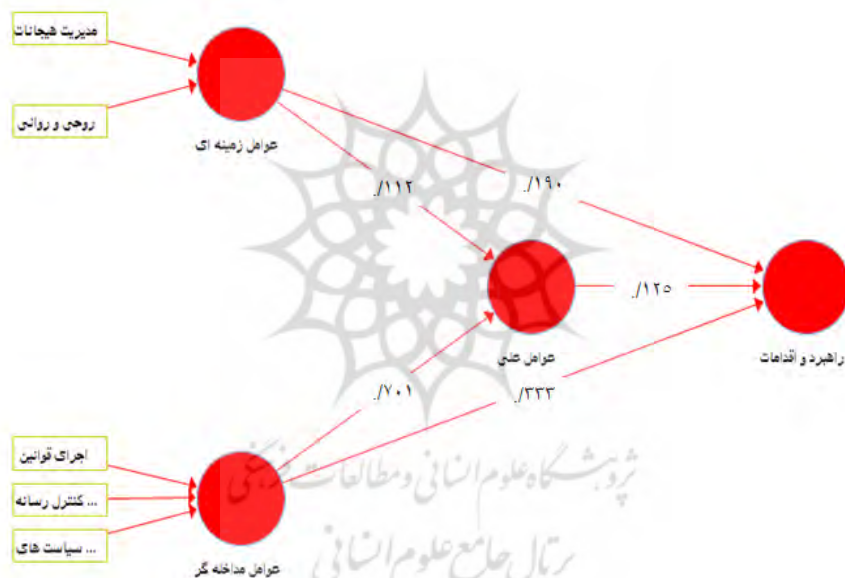
معیار نیکویی برازش کلی مدل (GOF): معیار GOF توسط تنهاوس و همکاران در سال ۲۰۱۶ ابداع شد و فرمول آن به شکل زیر است:

$$GOF = \sqrt{R^2 * COMMUNALITY}$$

جدول ۱۵. نتایج R2، COMMUNALITY و معیار نیکویی برازش (GOF) کلی مدل

GOF	مقدار متوسط COMMUNALITY	مقدار متوسط R2	متغیرهای مستقل اصلی مدل
۰/۳۲۸	۰/۶۱۵	۰/۶۲	عوامل زمینه‌ای
			عوامل علی
			عوامل مداخله‌گر

با توجه به این که مقدار به دست آمده برای معیار نیکویی برازش برابر ۰/۳۲۸ (بین ۰/۲۵ و ۰/۳۶ یا میانه متوسط و قوی) است، می توان گفت که مدل مفهومی پژوهش بر پایه این معیار، از برازشی در حد نسبتاً بالاتر از متوسط برخوردار است (شکل ۲).

شکل ۲. ضریب تأثیر متغیرهای پژوهش

با توجه به این که مقوله علی بر مقوله محوری تأثیر می گذارد و مقوله محوری بر راهبردهای اثر می گذارد، خروجی حاصل از نرم افزار pls فقط یک واسطه را انتخاب می کند که مقوله علی را نشان می دهد (جدول ۱۶).

جدول ۱۶. بررسی شاخص‌های مدل

شاخص	مجذور کای	CMIN/DF	CFI	NFI	RMSRA	GFI
مدل مفهومی	۱۳۰/۶۶	۱/۰۰۵	۰/۹۹۹	۰/۹۶۴	۰/۰۰۴	۰/۹۵۰

CFI و NFI، شاخص‌هایی هستند که برازش مدل پیشنهادشده به مدل مستقل (که فرض می‌کند بین داده‌ها رابطه‌ای وجود ندارد) را می‌سنجد و به ترتیب برابر ۰/۹۹۹ و ۰/۹۶۴ هستند. با توجه به این که مقادیر ۰/۹ و بالاتر قابل قبول می‌باشند، این اندازه‌ها نیز نمایانگر برازش قابل قبول مدل هستند. RMSEA، متوسط باقی‌مانده‌های بین همبستگی / کوواریانس مشاهده‌شده نمونه و مدل مورد انتظار برآورد شده از جامعه است که بنا بر توصیه لوهلین مقدار کمتر از ۰/۰۸، به معنای برازش خوب است.

GFI نیز مقدار نسبی واریانس و کوواریانس‌ها را به گونه مشترک از طریق مدل ارزیابی می‌کند و ویژگی خاص شاخص GFI این است که به حجم نمونه بستگی ندارد. دامنه تغییرات این دو شاخص بین صفر و یک است و مقدار برابر یا بزرگ‌تر از ۰/۹۰، نمایانگر برازش مطلوب است. همان‌طور که در جدول آمده است مقدار GFI برابر ۰/۹۵۰ می‌باشد که نشانگر برازش مطلوب است.

بحث و نتیجه‌گیری

برقراری امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ یکی از مهم‌ترین چالش‌های مسئولین برگزاری این رویدادها در سطح جهان است. با همه اقداماتی که تا کنون برای برقراری امنیت در رویدادهای بزرگ انجام شده است هنوز شاهد خشونت و ناامنی در این رویدادها هستیم. پژوهش حاضر به منظور شناسایی عوامل مؤثر بر امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ انجام شده است. نتایج مشخص نمود در کل تعداد پانزده مؤلفه شناسایی گردید.

مؤلفه‌های به‌دست‌آمده در دو بخش مؤلفه‌های امنیت ورزشی و مؤلفه‌های امنیت انتظامی دسته‌بندی گردید که در بخش مؤلفه‌های امنیت ورزشی؛ اجرای قوانین و مقررات، نظارت بر رسانه‌های فضای مجازی، سیاست‌های نامناسب ورزشی، دیپلماسی

ورزشی، زیرساخت‌های خدمات و رفاهی، ارتقاء فرهنگ، سرمایه‌گذاری و کمک مالی، حمایت‌های روحی و روانی و همگرایی اجتماعی قرار دارد.

در بخش مؤلفه‌های امنیت انتظامی؛ مدیریت صحیح انتظامی و امنیتی، اقدامات انتظامی و امنیتی، ارتباطات بین‌سازمانی، فناوری و اطلاعاتی، آموزشی، مدیریت هیجانات می‌باشند. مؤلفه‌های به‌دست آمده در چهار دسته عامل دسته‌بندی شدند. بدین صورت که شامل عوامل علی، عوامل زمینه‌ای، عوامل بازدارنده و راهبردها می‌شود. عوامل علی شامل مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح، کنترل انتظامی و امنیتی، تعامل و ارتباطات سازمانی است. با بررسی انجام‌شده مشخص گردید عوامل مداخله‌گر به‌دست آمده شامل ضعف‌های اجرایی و نظارتی بوده که خود دارای سه مؤلفه اجرای قوانین و مقررات، نظارت بر رسانه‌ها و فضای مجازی، سیاست‌های ورزشی نامناسب است که در رتبه اول تأثیرگذاری بر راهبردها قرار دارند. عدم اجرای دقیق دستورالعمل‌های ورزشی و امنیتی در رویدادهای بزرگ موجب بروز مشکلات امنیتی زیادی در زمان برگزاری مسابقات می‌شود. سادات حسینی (۱۳۸۹، ۱۱۳) هم در پژوهش خود دریافته بود، اطلاع‌رسانی‌ها و آگاهی دادن از ورود اشیای ممنوعه و نکات ایمنی در کشور در سطح کم یا نامطلوب است. همچنین کوشا (۱۳۹۶) در پژوهشی دریافت که تحقق حقوق شهروندی تماشاگران در رویدادهای ورزشی کشور در ابعاد قانونی در وضع نامطلوبی ارزیابی می‌شود (کوشا، ۱۳۹۶، ۱۵). نظارت بر رسانه‌های نوشتاری، مجازی و ملی در کشور بسیار ضعیف است، با توجه به تأثیر زیاد فضای مجازی بر جو روانی هواداران، سیاست‌گذاری مناسب رسانه‌ای و همراهی برگزارکنندگان و برنامه‌ریزان می‌تواند زمینه‌های بروز خشونت و حوادث امنیتی را برطرف کند.

سیاست‌گذاری در ورزش به مانند ریل‌گذاری برای حرکت قطار توسعه ورزش کشور در مسیر درست است؛ که به دلیل عدم انتخاب سیاست‌های مناسب در مباحث امنیتی رویدادها شاهد عدم احساس امنیت برای حضور مردم در ورزشگاه‌ها هستیم. این نتیجه با نتایج گنتز (۱۳۹۸)، قیصری (۱۳۹۲) و کارگر غلامعلی (۱۳۹۸) نیز همخوانی دارد.

دومین عامل تأثیرگذار بر راهبردها، حمایت‌های روحی و روانی و مدیریت هیجانات هواداران است. مدیریت آستانه تحریک هواداران حوادث را کاهش می‌دهد و زمینه ایجاد امنیتی پایدار را فراهم می‌نماید. یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش مهرعلی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، عیدی و یوسفی (۱۳۹۵) و جیمی کلند^۱ (۲۰۱۸) همخوانی دارد.

سومین عامل تأثیرگذار بر راهبردها، مدیریت صحیح انتظامی و ورزشی، اقدامات انتظامی امنیتی و تعامل و ارتباط سازمانی است. مدیریت رویداد ورزشی شامل مدیریت ورزشی و مدیریت انتظامی می‌باشد (کارگر، ۱۳۹۸، ۱۵۷). مدیریت ورزشی و مدیریت انتظامی دو فرایند موازی هستند و تأثیر بسیار مهمی در ایجاد امنیت پایدار دارند که هزینه‌های امنیتی رویداد را کاهش خواهند داد. نتایج پژوهش با یافته‌های دوستدار (۱۳۹۰)، کارگر (۱۳۹۸)، کوشا (۱۳۹۶) و مهرعلی‌نژاد (۱۳۹۵) همخوانی دارد. در برگزاری رویداد ورزشی، نیروهای امنیتی، خدماتی و حراستی دخیل در رویداد می‌باشند که با بهره‌مند نمودن آن‌ها از فواید مالی رویداد رضایت خاطر آنان فراهم تا خدمات مطلوب رفاهی و امنیتی بهتر ارائه کنند، که با نتایج پژوهش مهرعلی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، عیدی و یوسفی (۱۳۹۵) و جیمی کلند (۲۰۱۸) همخوانی دارد.

یافته‌های پژوهش راهبردهایی را برای ایجاد امنیت پایدار ارائه می‌دهد؛ اولین راهبرد، ارتقاء فرهنگ هواداران، تماشاگران و بازیکنان است که از طریق مدیریت فرهنگی یکپارچه میسر خواهد بود. دومین راهبرد، همگرایی اجتماعی متولیان و شرکت‌کنندگان در رویداد است که می‌توان به‌عنوان یکی از راهکارهای نوین نظم اجتماعی زمینه‌ساز ایجاد امنیت پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی در کشور باشد. سومین راهبرد، ارائه و ارتقای آموزش‌های صحیح انتظامی (کارکنان امنیتی و پلیس)، مدیریتی (برگزارکنندگان رویداد)، خدماتی (سازمان‌های خدمات‌دهنده) و آموزش هواداران، لیدرها و افرادی است که در زمان برگزاری رویداد نقشی را به عهده دارند.

علاوه بر این، استفاده از فناوری‌های هوشمند و متناسب با ورزشگاه‌ها و همچنین به کارگیری سیستم‌های اطلاعاتی و کنترلی از راه‌های مهم پیشگیری از حوادث و تضمین‌کننده امنیت پایدار است.

در برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی یکی از مهم‌ترین راهبردها، جذب منابع مالی دولتی یا خصوصی است (ربکا، پفیزنر، ۲۰۱۶، ۵؛ عیدی و یوسفی، ۱۳۹۵، ۱۷۱). برابر یافته‌های این پژوهش، باشگاه‌ها برای بهبود وضعیت زیرساخت با مشکلات مالی مواجه می‌باشند که در صورت تأمین منابع مالی و بهبود زیرساخت ورزشی، رفاهی و خدماتی موجبات کاهش نگرانی‌های اولیه هواداران و آرامش روحی و روانی تماشاگران را فراهم می‌کند.

با توجه به شرایط خاص کشور ما به خاطر تهدیدها، تحریم‌ها و همچنین به دلیل فرهنگ ویژه، ضعف اقتصادی، عدم حمایت دولت و عدم نفوذ بین‌المللی، برای استفاده از فرصت‌های میزبانی، نیازمند افزایش وجهه بین‌المللی ایران و بهبود روابط اجتماعی است (عیدی و یوسفی، ۱۳۹۵، ۱۸۳)، لذا برای بهبود وجهه بین‌المللی ایران، به دیپلماسی ورزشی بین‌المللی قوی نیاز داریم.

دست‌اندرکاران امنیتی و ورزشی رویدادهای بزرگ ورزشی برای پیشگیری از بروز حوادث ورزشی و تروریستی می‌بایستی در مرحله اول اقدامات پیشگیرانه و در مرحله بعد با استفاده از شیوه‌های مقابله‌ای با آن برخورد نمایند. برای مقابله با تهدیدات امنیتی بایستی دستگاه‌های تأمین‌کننده امنیت و متولیان ورزشی با برنامه‌ریزی و انجام اقدامات اطلاعاتی، انتظامی و کنترلی با استفاده از فناوری‌های نوین امنیتی و همچنین پایش تماشاگران با استفاده از دوربین‌های داخل و اطراف ورزشگاه در قبل و حین مسابقه اقدام کنند و در صورت هرگونه نشانه‌های برز حوادث سریعاً وارد عمل شوند.

در خصوص تهدیداتی که مربوط به زیرساخت‌های ورزشی و رفاهی در ورزشگاه‌های میزبان رویدادها ورزشی می‌باشند (مانند ساخت ناایمن اماکن ورزشی، وسایل و تجهیزات غیراستاندارد و محیط ورزشی ناایمن) می‌بایست با تأمین منابع مالی و اصلاح

زیرساخت‌ها برابر استانداردهای بین‌المللی از بروز این حوادث جلوگیری به عمل آورند.

در نهایت، با توجه به پیچیده بودن مسئله امنیت پایدار که متأثر از ابعاد مختلف است، نگاه همه‌جانبه به تمامی ابعاد مؤثر بر امنیت در تمامی مراحل برگزاری رویداد لازم است؛ که لازمه آن تغییر نگرش دست‌اندرکاران، بازیکنان، مربیان و تماشاگران نسبت به مسئله امنیت با ارائه آموزش‌های لازم به آنان است. دولت به‌عنوان متولی اصلی ورزش، با انتصاب افرادی شایسته، بازنگری در راهبردهای ورزشی و مشارکت در ارائه آموزش‌های لازم با استفاده از توان اندیشمندان، صاحب‌نظران ورزشی و امنیتی، بنیان یک حرکت نو در جهت ایجاد امنیتی پایدار در رویدادهای بزرگ ورزشی را فراهم کند تا زمینه برای کسب میزبانی‌های بزرگ فراهم شود. نیروهای امنیتی و انتظامی نیز با تعامل سازنده با سایر سازمان‌های مشارکت‌کننده در برگزاری رویداد ورزشی و همچنین ایفای نقش راهبری مؤثر خود در جهت برقراری امنیت پایدار، تلاش کنند بین همه دستگاه‌های متولی برای حفاظت از امنیت و برقراری امنیت پایدار همراهی و هماهنگی برقرار شود.

پیشنهادها

- براساس نتایج حاصل از پژوهش، پیشنهادهای کاربردی زیر ارائه می‌شود:
- متولیان ورزش در گام اول با ارائه آموزش‌های لازم به همه گروه‌های شرکت‌کننده در رویدادهای بزرگ ورزشی، زمینه‌های تغییر نگرش آنان را در خصوص تبیین امنیت و تأثیر آن بر برگزاری رویداد ورزشی را فراهم کنند.
 - دست‌اندرکاران ورزش برای تغییر نگرش شرکت‌کنندگان، با هماهنگی دستگاه‌های متولی آموزش و فرهنگ در خصوص برنامه‌ریزی‌ها، هماهنگی و منسجم تصمیمات مفید و مؤثر اتخاذ کنند.
 - برگزارکنندگان رویدادهای بزرگ ورزشی نسبت به هماهنگی نمودن همه دستگاه‌های مشارکت‌کننده در برگزاری رویداد، برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهند.

- همه دستگاه‌های امنیتی و انتظامی و حراست ورزشگاه‌ها تعامل سازنده‌ای را با یکدیگر با محوریت نیروی انتظامی در طول برگزاری رویداد برقرار کنند.
- دست‌اندرکاران برگزاری رویدادهای بزرگ نسبت به برنامه‌ریزی برای اجرای دقیق همه قوانین و مقررات برگزاری رویداد و برخورد مناسب با اخلاط‌گران در نظم و امنیت، عزم جدی از خود به نمایش بگذارند.
- باشگاه‌های ورزشی کشور با تغییر راهبردهای خود جهت مشارکت بیشتر هواداران نسبت به سهم کردن آنان در منافع باشگاه اقدام کنند.

سپاسگزاری

پژوهشگران این مقاله بر خود واجب می‌دانند از همه کسانی که به نحوی در به ثمر رسیدن اهداف این پژوهش نقشی ایفا نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را داشته باشند.

منابع

- آدمی، علی؛ خضریان، مهدی؛ عباس‌زاده، هادی؛ و یزدان‌پناه، مهدی. (۱۳۹۰). الزامات گذار به امنیت ملی پایدار. دو فصلنامه علمی - پژوهشی دانش سیاسی، ۷(۲)، ۳۷-۵.
- DOI:10.30497/PK.2012.157
- افتخاری، اصغر. (۱۳۷۹). ابعاد انتظامی امنیت ملی، در مقالاتی پیرامون امنیت ملی و نقش نیروی انتظامی. تهران. سازمان عقیدتی سیاسی ناجا، ۲۸.
- <https://www.gisoom.com/book/1279034>
- آقایی، مجید؛ و صفاری علی. (۱۳۹۷). بررسی جرم‌شناختی خشونت تماشاگران فوتبال. مجله پژوهش‌های حقوق جزا و جرم‌شناسی، ۱۱(۱)، ۳۵-۶۷.
- http://jclc.sdil.ac.ir/article_66821.html
- البرکت، جیمز اف. (۱۳۹۷). پلیس رویدادهای مهم ورزشی و اجتماعی. ترجمه سید ایمان میرکهرودی و غلامرضا مرادی سیاسی. دانشگاه علوم انتظامی.
- بدری، سیدعلی. (۱۳۸۲). ارزیابی پایداری: مفهوم و روش. فصلنامه پژوهش‌های جغرافیایی، ۱۸(۲)، ۳۴-۹.
- <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=50160>

جلالی فراهانی؛ و علی دوست قهفرخی، ابراهیم. (۱۳۹۰). مدیریت رویدادهای و اردوهای ورزشی. دانشگاه تهران.

خلیلی، رضا. (۱۳۸۳). تحول تاریخی گفتمانی مفهوم امنیت، فصلنامه مطالعات راهبردی، (۱)۷، ۲۳.

دورانت، ویل. (۱۹۹۱). تاریخ تمدن. جلد اول، ترجمه احمد آرام و همکاران، علمی و فرهنگی.

دوستدار، رضا. (۱۳۹۰). نقش و کارکرد نیروهای مسلح در تحقق امنیت ملی پایدار در چشم-انداز (مطالعه موردی: نیروی انتظامی ج.ا.ایران). فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، (۳)۴.

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=177819>

زارعی، بهادر؛ یزدان‌پناه، کیومرث؛ و زینی‌وند، علی. (۱۳۹۲). بررسی گفتمان‌های امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران. پژوهش‌های جغرافیای انسانی، (۱)۴۵، ۶۴-۴۵.

DOI:10.22059/JHGR.2013.30038

سادات حسینی، مهدی. (۱۳۸۹). ادراک تماشاگران فوتبال از مدیریت امنیت در ورزشگاه آزادی. [پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه پیام نور].

سهرابی، حیدر. (۱۳۹۶). مؤلفه‌های امنیت پایدار از منظر قرآن کریم. پژوهش‌نامه نظم و امنیت انتظامی، (۱)۱۱، ۲۶-۱.

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=529157>

سیف، سید حسین. (۱۳۷۸). اصول روابط بین‌الملل. تهران. دادگستر.

شایگان، فریبا. (۱۳۹۱). امنیت پایدار از دیدگاه مقام معظم رهبری. فصلنامه آفاق امنیت، (۴)۵، ۶۳-۸۴.

شهابی، محمود؛ ملکی، امیر؛ ذکائی، محمد سعید؛ و آخوندی، محمد. (۱۳۹۵). بررسی عوامل مدیریتی مؤثر بر نقش ناجا در مواجهه با رفتارهای خشونت‌آمیز تماشاگران در ورزش فوتبال شهر تهران. انتظام اجتماعی، (۳)۸، ۸۳-۱۰۸.

http://sopra.jrl.police.ir/article_62633.html

صالح‌نیا، علی. (۱۳۹۵). بررسی نظری مفهوم امنیت ملی و بعد مختلف آن. مجموعه آثار و مقاله‌های منتخب دهمین کنگره پیشگامان پیشرفت. ۳۹۸۲.

<https://www.sid.ir/fa/seminar/ViewPaper.aspx?ID=61908>

عالم، عبدالرحمن. (۱۳۸۰). بنیان‌های علم سیاست. نشر نی.

علائی، حسین. (۱۳۹۱). امنیت پایدار در سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه راهبردی دفاعی، ۱۵(۵)، ۱۴۸-۱۱۹.

https://journals.ihu.ac.ir/article_200409.html

عیدی، حسین؛ و یوسفی، بهرام. (۱۳۹۵). تحلیل سوات میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی در ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۸(۳۹)، ۱۸۸-۱۷۱.

DOI: 10.22089/SMRJ.2016.899

قیصری، نوراله. (۱۳۹۲). امنیت پایدار نظام جمهوری اسلامی ایران؛ الگویی برای تبیین و اجرای سیاست‌های کلان. دانش سیاسی، ۹(۱)، ۶۲-۴۵.

DOI:20.1001.1.20080743.1392.9.1.4.9

کارگر، غلامعلی؛ غفوری، فرزاد؛ محمدی‌مقدم، یوسف؛ و مرادی‌سیاسر، غلامرضا. (۱۳۹۵). ارائه الگوی عوامل تأثیرگذار بر امنیت رویدادهای ورزشی ایران. فصلنامه انتظام اجتماعی، ۸(۴)، ۱۹۰-۱۵۷.

http://sopra.jrl.police.ir/article_67858.html

کشاوری، لقمان. (۱۳۹۷). تدوین مدل عوامل مؤثر بر رفتار مدیران برای مقابله با حملات گروه‌های تروریستی در رویدادهای ورزشی. مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، ۳۲(۳)، ۲۱-۳۲.

DOI: 10.30473/FMSS.2018.5120

کشاوری، لقمان؛ فراهانی، ابوالفضل؛ صوفی، مرتضی؛ و ذکایی، مرتضی. (۱۳۹۴). تدوین راهبردها و تعیین موقعیت راهبردی کسب میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ بین‌المللی ورزشی در ایران. فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات راهبردی ورزش جوانان، ۱۴(۲۹)، ۱۸۲-۱۶۰.

http://fasname.msy.gov.ir/article_491.html

کوشا، محمد؛ عیدی، حسین؛ و یوسفی، بهرام. (۱۳۹۷). تحلیل شکاف صنعت ورزش ایران از منظر میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰(۴۹)، ۳۶-۱۵.

DOI: 10.22089/SMRJ.2017.4347.1834

محمدی، حسین‌علی؛ تندنویس، فریدون؛ و هادوی، فریده. (۱۳۹۲). مقایسه عوامل مؤثر بر حضور تماشاگران ورزشی لیگ‌های برتر فوتبال، بسکتبال و والیبال ایران. دو فصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۳(۵)، ۱۱۱-۹۹.

<https://jrsm.khu.ac.ir/article-1-1763-fa.html>

مهرعلی نژاد، همتی؛ تریسی، تیلور؛ قلی‌زاده، محمد حسن؛ و فرجی، رسول. (۱۳۹۵). اولویت-بندی عوامل مؤثر بر امنیت ورزشگاه‌های فوتبال ایران با استفاده از روش تحلیل سلسله-مراتبی. مدیریت ورزش، ۸(۱)، ۶۹-۸۵.
Doi:10.22059/JSM.2016.58249

نصیری، حسین. (۱۳۸۴). اطلاعات سیاسی - اقتصادی، ۲۱۵ و ۲۱۶، ۸(۸)، ۸۹-۸۲.

<https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/96159>

هندیانی، عبدالله. (۱۳۸۶). بررسی تحولات مفهومی امنیت در محیط امنیتی. دانش انتظامی، ۹(۳)، ۷-۳۰.
http://pok.jrl.police.ir/article_97223.html

یانی، طیب؛ دوستی، مرتضی؛ زارع، آبندانسری؛ و درویشی، ابوالفضل. (۱۳۹۹). بررسی عوامل مؤثر بر بهبود عملکرد نیروی انتظامی در کنترل خشونت و حفظ امنیت تماشاگران رقابت‌های لیگ برتر فوتبال ایران، فصلنامه پژوهش‌های دانش انتظامی، ۲۲(۴)، ۱۷۳-۲۰۰.

DOR: 20.1001.1.17359252.1399.22.4.7.0

Atkinson, M., & Young, K. (2012). Shadowed by the corpse of war: Sport spectacles and the spirit of terrorism. *International Review for the Sociology of Sport*, 47 (3) 286-306.
<https://doi.org/10.1177/1012690211433452>

Bouzan, B. (1999). *People of Governments and Fear*, Research Institute for Strategic Studies. Tehran, Research Institute for Strategic Studies. p. 31.

Burnham, p. (2021). Multi-agency interoperability at major sporting and sailing events.
<https://knowledgehub.josoorinstitute.qa/wp-content/uploads/2021/01/Multi-Agency-Interoperability-At-Major-Sporting-and-Sailing-Events.pdf>.

Dejan, I., & Zoran, M., & Nebojsa, M., & Radenko, M., & Zoran, K. (2013). Factors of successful sport event security management. *technics .technologies education management*, 8 .4.

Francisco, K. (2012). Spatiality's of security and surveillance: Managing spaces, separations and circulation sat sport mega events. *Geoforum*, 49, 289-298.
<https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2012.11.011>

Glazunova E.N. (2018). On the Genesis of the 'Sustainable Security' Concept. *Moscow University Bulletin of World Politics*. 10(2), 3-32.

Jedrzejnas, N. (2017). Securit anagement of mass events. *World Scentific.News*, 1, 851 – 858. DOI 10.2478/czoto-2019-0109

- Johan, F., & MaaSantana, G. (2011). The impact of mega-sport events on tourist arrivals. *Tourism Management*, 32 (6), 1364-1370. DOI: 10.1016/j.tourman.2011.01.011
- Rebecca, P. (2016). The impact of mega-sport events on host residents 'quality of Life. Technical University of Munich Tum School of management. *Tourism Management*. 32 (6), 1364-1370. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2011.01.011>
- See, S, L. (1976). *Varieties of Nationalism: A Comparative Study*, Hinsdale, Dryden Press. *The American Historical Review*, 81, 5, 1099. <https://doi.org/10.1086/ahr/81.5.1099>
- Siljak, V., & Djokovic, D. (2017). Historical Development of the Olympic Movement. *Sport Mont*, 15 (3), 43-46
DOI: 10.26773/smj.2017.10.008
- Sowier-Kasprzyk, I. & Kowalski, S. (2019). Safety of Sports Mass Events in the Context of Creating a Marketing Product. *System Safety: Human - Technical Facility - Environment*, 1(1) 851-858. <https://doi.org/10.2478/czoto-2019-0109858>.
- Svante, A., & Linne, B., & Asa, S. (2021). Mega-sport football events' influence on destination images: A study of the of 2016 UEFA European Football Championship in France, the 2018 FIFA World Cup in Russia, and the 2022 FIFA World Cup in Qatar. *Journal of Destination Marketing & Management*, 19,100536. DOI:10.1016/j.jdmm.2020.100536
- Wilkinson, P. (2010). "Terrorism", in *The Rutledge Handbook of Security Studies*, Edited by Myriam Dunn Caveltly and Victor Mauer. Routledge, Taylor & Francis e-Library.

پروشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی